

Posudek oponenta bakalářské práce

Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autor/ka práce: Exekuční řízení z dávek důchodového pojištění

Název práce: Marcela Šibravová

Oponent: Mgr. Jan Hloušek, Ph.D.

Hodnocení formulace hlavního cíle práce: C

Odůvodnění:

Cílem práce je: „nastítnit průběh exekučního řízení v rámci ČSSZ a zároveň zjištění, zda zadlužených seniorů, kterým jsou prováděny srážky z dávek důchodového pojištění, v hlavním městě Praha přibývá či ubývá ve srovnání období roku 2016 a 2017. Dále bude zjištěno, zda má na zadluženost těchto seniorů vliv jejich finanční gramotnost.“

Cíl práce je explicitně a jednoznačně vymezen v úvodu práce, avšak jeho formulace se v obsahu práce mění (viz. str. 36). Odchyly nejsou veliké, ale i tak to považuji za nedostatek. Možná je to dáno nedůsledným oddělením cíle celé práce a cíle výzkumu.

Cíl je vymezen konkrétně, měřitelně a dosažitelně, a je možné posoudit, zda ho bylo dosaženo či nikoliv.

Cíl je formulován v kontextu sociální politiky.

Hodnocení struktury práce: A

Odůvodnění:

Struktura práce odpovídá výnosu děkanky FF UHK č. 22/2017 ve znění metodického pokynu ředitele ÚSP FF UHK č. 1/2018. Její struktura je logická z hlediska cílů práce.

Hodnocení teoretické části práce: B

Odůvodnění:

V teoretické části jsou rozpracovány všechny klíčové pojmy, uvedené v cílech práce.

Rozsah uvedených pojmů i kapitol je adekvátní, tj. že žádný z uvedených pojmů či kapitol nepovažuji za nadbytečný snad kromě kapitoly 1.3.2., která se zabývá sirotčími důchody.

Teoretická východiska odpovídají stavu současného poznání i stupni studia. Studující pracuje s informacemi dostatečně. Využívá adekvátní odborné prameny. Tyto prameny přijímá spíše nekriticky, což může být také jen důsledek předchozího výběru studentce konvenujících pramenů.

Teoretická část je logicky propojena s výzkumem. Shrnutí, ze kterého by bylo zřejmé, které z východisek bude studující využívat ve výzkumné části výzkumné a jakým způsobem však na závěr teoretické části chybí.

Teoretická část práce nedává problematiku do souvislosti se stavem a vývojem řešení problematiky v zahraničí a to ani zprostředkovaně z česko-jazyčné literatury.

Hodnocení metodické části práce: D

Odůvodnění:

Studující pro výzkumnou část zvolila kombinovanou výzkumnou strategii. Pro kvantitativní přístup studentka zvolila analýzu statistických dat publikovaných ČSSZ. Popis této metody, resp. techniky v práci chybí. Není bohužel zřejmé, jaká zdrojová data studentka analyzovala a jakým způsobem. Resp. v kap. 6.1 je uveden

odkaz na webové stránky České správy sociálního zabezpečení, nicméně na uvedeném odkazu použitelná zdrojová data nejsou. Osobně mám pochybnost, že studentka prováděla kvantitativní výzkum, spíše jen uvedla již dříve zpracovaná data. V takovém případě by měly být informace spíše součástí teoretické části bakalářské práce.

V rámci kvalitativního přístupu byla zvolena metoda dotazování a technika polostrukturovaného rozhovoru.

Zvolená výzkumná strategie je adekvátní vzhledem ke stanoveným cílům práce. Výzkumná strategie je popsána, ale i zdůvodněna.

Metodická část dále obsahuje hlavní cíl výzkumu a výzkumné dílčí cíle.

Dílčí cíle jsou transformovány do zkoumatelné podoby tazatelských otázek.

Výzkumný soubor je popsán a odůvodněn.

Práce obsahuje velmi stručný popis organizace a průběhu výzkumu s uvedením časové posloupnosti jednotlivých kroků.

Metodická část neobsahuje popis způsobu analýzy získaných dat.

Studující také uvádí velmi stručnou reflexi etických rizik výzkumu, jakož i reflexi a rizik zvolené výzkumné strategie z hlediska validity výzkumu.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu: D

Odůvodnění:

Zpracování výsledků má logickou strukturu dle dílčích cílů.

V práci není zcela jednoznačně oddělena prezentace zjištěných údajů od vlastní interpretace. Zvláště u DC1 je to zavádějící, protože není zřejmé, jaká jsou zdrojová data. Také závěr, že v roce 2016 v Praze průměrně měsíčně pobíralo starobní důchod 22 401 osob, považuji za velmi podhodnocený a i závěr, že je exekučně zatíženo 20% starobních důchodů je dle mého názoru nesprávný (totéž i pro rok 2017).

Interpretace DC2-4 jsou zřetelněji odděleny závěry studentky od zjištěných údajů. Interpretace je spíše shrnutím výroků informantů a pokud se studentka rozhodla některé jevy vysvětlit, činí tak velmi povrchně. V rámci úrovně bakalářské práce to však nepovažuji za tak závažný prohřešek.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce: B

Odůvodnění:

Stanoveného cíle se podařilo dosáhnout.

Studující formuluje návrhy k nápravě.

Závěr práce shrnuje zejména zjištění z výzkumné části a vzhledem k praktickému zaměření práce závěrečná diskuse chybí.

Studující kriticky nereflektuje provedení vlastního výzkumu po stránce instrumentální ani etické (částečně provedla už v metodické části práce).

Hodnocení formální stránky práce: D

Odůvodnění:

Stylistická a gramatická úroveň práce a dodržení formálních požadavků odpovídá nárokům kladeným na závěrečnou kvalifikační práci. Drobnou výtku mám k neodůvodněnému používání více znakových sad (např. pro čísla stran).

Výraznější výtku mám k formátu citačního odkazu u citace ze zákona. Citační odkaz na právní normu není vázán pravidly ČSN ISO 690. V ČR je jediným autorizovaným formálním pramenem práva Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv a nikoliv ÚZ.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky: A

Odůvodnění:

Práce je zaměřena na praktickou stránku výkonu profese. Výstupy práce jsou reálně využitelné pro praxi v rámci tvorby sociální politiky. Potenciál rozvíjet teoretický aparát oboru je u této práce spíše malý.

Další připomínky:

Otázky k obhajobě:

Prosím studentku o vysvětlení, jaká data v rámci výzkumu analyzovala a jakým způsobem. Jaké statisticko-matematické operace při tom prováděla.

Prosím o vysvětlení závěru ze str. 42 „V roce 2016 pobíralo starobní důchod v hlavním městě Praha celkem 268 814 tisíc obyvatel. Z toho bylo 167 633 tisíc žen. (ČSSZ, 2018) Průměrně tedy měsíčně pobíralo starobní důchod cca 22 401 tisíc obyvatel.“

Celkové zhodnocení práce: D

Odůvodnění:

S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě.

2. května 2018, Hradec Králové

Podpis